



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 12 czerwca 2024 r.

Poz. 3049

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.156.2024.AS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 10 czerwca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721)

stwierdzam nieważność

§ 1 pkt 17 uchwały Nr LXXIV/699/2024 Rady Miejskiej w Złocięncu z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie regulaminu korzystania z gminnego obiektu użyteczności publicznej – „Boisko dla Małych i Dużych” przy ul. Aleja Piastów, dz. nr ewid. 45/64 obręb 0012 Złocieniec-miasto.

Uzasadnienie

W dniu 25 kwietnia 2024 r. Rada Miejska w Złocięncu podjęła uchwałę Nr LXXIV/699/2024 w sprawie regulaminu korzystania z gminnego obiektu użyteczności publicznej – „Boisko dla Małych i Dużych” przy ul. Aleja Piastów, dz. nr ewid. 45/64 obręb 0012 Złocieniec-miasto. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 13 maja 2024 r.

Jako materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały Rada Miejska w Złocięncu wskazała art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego rada gminy może wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Nie budzi wobec tego wątpliwości uprawnienie organu stanowiącego gminy do podjęcia tego rodzaju aktu. Trzeba jednak podkreślić, że prawotwórcze działanie każdego organu jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności, gdy polega ono na tworzeniu prawa miejscowego, winno następować w granicach przyznanego upoważnienia. Rada gminy może zatem tylko tyle, na ile zezwala jej przepis zawierający delegację. Każde zaś przekroczenie ram przyznanej kompetencji kwalifikować należy jako istotne naruszenie prawa, skutkujące ingerencją nadzorczą, o której mowa w art. 91 ustawy o samorządzie gminnym.

Dodatkowo, akt prawa miejscowego, zaliczany przez art. 87 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organu, które go ustanowił, musi respektować zasadę hierarchiczności źródeł prawa. Zgodnie z nią akt prawa miejscowego uchwalony przez organ jednostki samorządu terytorialnego jest aktem zależnym od źródeł prawa wyższego rzędu i nie może normować materii uregulowanej już w aktach wyższego rzędu (np. w ustawach).

Zdaniem organu nadzoru, Rada Miejska w Złocięncu podejmując uchwałę Nr LXXIV/699/2024 w sprawie regulaminu korzystania z gminnego obiektu użyteczności publicznej – „Boisko dla Małych i Dużych” przy ul. Aleja Piastów, dz. nr ewid. 45/64 obręb 0012 Złocieniec-miasto naruszyła powyższe reguły.

Oceniając legalność przedmiotowej uchwały, w której ustalono zasady i tryb korzystania z gminnego obiektu użyteczności publicznej o nazwie Boisko dla Małych i Dużych, zlokalizowanego w Złocięncu przy ul. Aleja Piastów na działce o nr ewidencyjnym 45/64 w obrębie 0012 Złocieniec - miasto, należy w pierwszej kolejności przywołać dominujący w orzecznictwie i doktrynie pogląd, zgodnie z którym pojęcie „zasad i trybu korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej” oznacza ogólne wytyczne, czyli reguły zachowania

¹⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

się, kierowane do osób, które przebywają na tych terenach lub w tych obiektach²⁾. Wnosić stąd należy, że rada gminy uprawniona jest wyłącznie do ustanowienia w stosownej uchwale norm i zasad prawidłowego postępowania na terenie gminnych obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej.

W ramach tak określonych kompetencji nie mieści się unormowanie zamieszczone w § 1 pkt 17 uchwały Nr LXXIV/699/2024, w którym Rada Miejska w Złocięncu postanowiła, że: *za zniszczenia wynikające z nienależytego użytkowania obiektu i znajdujących się na nim urządzeń, odpowiedzialność finansową ponosi osoba, która spowodowała szkodę lub jej prawni opiekunowie.*

Przywołane postanowienie nawiązuje do problematyki odpowiedzialności za szkody, która została uregulowana przez polskiego prawodawcę w Kodeksie cywilnym³⁾. Ustawa ta w sposób wyczerpujący normuje kwestię odpowiedzialności cywilnej i roszczeń odszkodowawczych, brak jest zatem podstaw do zamieszczenia w uchwale organu stanowiącego Gminy Złocieniec przepisów odnoszących się do tego zagadnienia. Jak już bowiem wspomniano, regulowanie w drodze przepisów prawa miejscowego materii objętej przepisami hierarchicznie wyższymi⁴⁾ jest prawnie niedopuszczalne.

W kompetencjach Rady Miejskiej w Złocięncu nie mieści się jednoznaczne wskazanie osób odpowiedzialnych za ewentualne szkody wyrządzone w trakcie korzystania z gminnego obiektu użyteczności publicznej – Boiska dla Małych i Dużych. Nie można bowiem pominąć okoliczności, że o odpowiedzialności odszkodowawczej – w każdym przypadku wyrządzenia szkody – będzie ostatecznie rozstrzygał sąd powszechny, zarówno z punktu widzenia podmiotowego (kto ponosi odpowiedzialność), jak i w aspekcie przedmiotowym (na jakich zasadach i w jakiej wysokości). Odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę nie posiada nieograniczonego charakteru, ale jest np. uzależniona od wystąpienia elementu winy (art. 415 kc) lub oparta na zasadzie ryzyka (art. 435 § 1 kc), a w niektórych sytuacjach może być wręcz wyłączona (art. 424 kc) lub spoczywać również na osobach, które bezpośrednio szkody nie wyrzodziły. Dlatego też bezwarunkowe przesądzenie o ponoszeniu przez użytkowników boiska lub ich prawnych opiekunów odpowiedzialności finansowej za szkody przez użytkowników boiska w normie rangi regulaminowej, niezależnie od przyczyny zdarzenia i powodów powstania ewentualnej szkody, może wręcz prowadzić do sprzeczności zapisu regulaminowego z wyżej usytuowanymi w hierarchii źródeł prawa przepisami ustawy Kodeks cywilny, co należy ocenić jako istotne naruszenie obowiązującego porządku prawnego, dokonane przy wydawaniu aktu prawa miejscowego⁵⁾.

Ze względów omówionych powyżej, stwierdzenie nieważności § 1 pkt 17 uchwały Nr LXXIV/699/2024 Rady Miejskiej w Złocięncu z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie regulaminu korzystania z gminnego obiektu użyteczności publicznej – „Boisko dla Małych i Dużych” przy ul. Aleja Piastów, dz. nr ewid. 45/64 obręb 0012 Złocieniec-miasto jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

²⁾ Por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV SA/Po 169/12.

³⁾ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r., poz. 1610 z późn. zm.).

⁴⁾ Por. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 19 maja 2016 r., sygn. akt III SA/Gd 280/16.

⁵⁾ Por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 16 września 2014 r., sygn. akt III SA/Wr 446/14.